

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VI me, 1480

[Prima pars]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Dominica tertia post pascha ser. .xliiii.

Odium et iam non videbitis me. et ite modicu
 .x. Jo. 16. Sapientu vulgare est. qz non est ho q
 aduersa sustinere non pt. ideo seruatoz nr volens
 suos discipulos esse viriles. pmuniuit eos aduer
 sus tristitia que passuri erat ppter sui absentia. inu
 do eos psequente. ostendens tristitie breuitatez. et pmittens gau
 dium eternaliter duratur. de quibz in pnti agit euangelio. qd
 in tres ptes diuidit. In quaz pma xps denunciat futuroz euē
 tum tribulacōis et leticie. In scda soluit discipuloz dubiu ob
 scure snie ibi: Cognouit aut ihus x. In tercia adducit dictoz
 exemplū rōne intelligentie ibi. Mulier cum parit x. **¶**
 Circa pmtū tria facit. pmo prediat discipulis. licz verbis obscu
 ris sue passionis et resurrectionis atqz ascensionis temp9 instare
 vñ onebat discipulis materia tribulacōis et leticie. dic g denūcia
 ans tempus sue passionis: modicu. s. erit tēpus: et iā instat in q
 non videbitis me: modicu quide fuit temp9 in quo apli nō vi
 derunt xpm. triduū viz mortis eius. sed visū est aplis illud tē
 pus satis longū. Psa. 54. Loquit deus p ad filiū. ad punctū i
 modico derelict te. visus est em derelict9 dei fili9 in cruce. vñ cla
 mauit. deus de9 meus vt qd dereliquisti me. Deinde sue resurre
 ctionis denunciat tempus: Et ite modicu: erit tēpus: et vide
 bitis me: cū a mortuis resurrexero. vere modicu fuit illud tēpus
 qz solum diebz. 40. visus est ab aplis p9 resurrectionē. vt dī.
 Actu. 1. Et qz eisdem diebz non frequē. sed ceteris tm vicibz
 illis appuit. Et qz cum eis appebat non multū stabat cū eis. h
 cito absentabat se ab illis. Et qz qvis si xps multū cū aplis fuisset.
 modicu tñ videbat eis ppter desiderium et delectacōem ma
 nendi cū eo **¶** Deinde vltimosuam annunciat ascensionē
 quia vado ad patrem. Jo. 16. nūc vado ad eum qui misit me iō
 em xps modico tempe fuit mortuus. Ideo etiam modico tempo
 re post resurrectionem fuit cum discipulis. qz certe itur9 erat ad
 ptem ascendēs in celū Jo. 13. Sciens ihus qz venit hora eius ho
 ra viz mortis et resurrectionis. h iō certe vt trāseat ex h mundo
 ad ptem Circa modicum tempus mortis xpi duplex cadit qstio
 pma quare xps suam resurrectionem non distulit vsqz ad resur
 rectionem comunē oim in fine mudi. dicendū qz h fecit ppter sex
 causas. Prima quia non fuisset decens eum manere mortuum
 tanto tempore. Tum ratione puritatis corporis sui. Tum ratio
 ne sanctitatis eius ps. Nō dabis sanctum tuū vidē corrupcōez

Sermo

Scda causa est quia non fuisset ueniens ut xps aliquod damnum reportaret ex beneficio redemptionis humano generi collato in morte sua. Si vero resurrectio ipsius fuisset dilata usque ad finem mundi. longum damnū siue longā impediōne sustinuisset xps. separatē viz aīe a corpe. Tercio quod non erat expediens xps em licz fuerit sine pctō penas tñ pcti dispensatiue p nobis assumpsit a solas illas penas assūpsit. que pccerent ad nra peccata delenda. 1. Pe. 2. pctā nra. pena pctūz nroꝝ ipse ptulit in corpe suo sup lingnum. vnā vero pcti pena maxima ē mors quam xps assumpsit. qz erat nobis expediens ad salutem. Jo. 21. Expediit ut vnus hō moriat p ppo et non tota gens peat mortem igit xps assūpsit. qz nobis expediebat qz vero ipse maneret mortuus usqz ad diem iudicii nihil erat nobis vtile a id hanc penā portare non debuit. Quarta qz fides non fuisset. si ei xps ita mortuus fuisset. qz tñ non resurrexisset pisse fides. nemo em credidisset eū esse dei filium. aut natū de vrgine. aut hūa ni generis redemptorem. ante em qz resurgeret in sola bta vrgine fides remanserat. vñ duo discipuli euntes in emaus quibz nō dum stabat de resurrectione. dicebāt qz ante mortē xpi spauerāt eum esse redemptūz isrl. quasi vltēius hoc non sepantes. ex q mortuus orat. ppter hoc dī. 1. Cor. 15. Si xps nō resurrexit vana est fides nostra. Quinta qz oēm effectū optet p existere i causa sua ut dīc Dyo. li. de di. no. vltate aut xpi fiet resurrectio in nouissimo die Jo. 6. oīs qui vidit filiū a credit in eū hē vitam eternā. a ego resuscitabo eū in nouissimo die. vñ optuit pexistere resurrectionē in xpo. ad hoc ut ipse alios suscitaret. Sexta qz xps iudicaturus est oēs resurgentes. Actū. 10. ipse cōstitutus est iudex viuoꝝ a mortuoꝝ. Iudicabit aut oēs in forma hūana Jo. 5. ptatem dedit ei iudiciū facē. qz fili9 hoīs ē a id tanqz iudex resurgentū debuit resurgēdo ceteros puenire C Scda questio ē qre xps sic suā resurrectōez accelerauit. ut die tertia resurgeret dicendū qz xps suā accelerauit resurrectionē ppter qtuor primo quidem ad conprobandam veritatem sue mortis. dictum est enim. sup ea qz mori christum ita fuit nobis expediens qz tñ pmanē eū mortuū longo tpe ad nihil erat nobis vtile. nisi forte ut longeuitas tps pberet fidē mortē ei9. Si igit xps rēsurxisset an tertiā diē. forte credidissz aliqz eū nō vē fuisse mortuū ac p h nō vē rēsurxisset. Tercia vō diēs sufficiens erat argumentū vere mortē manē aut vlt tertiā diē mortuū erat supflūū id nec an nec p9. h tertiā surgē debuit. Scdo ad pbanaā resurrectionis vītate exigit ei vītate resurrectionis ut idē nūo rēfugat q mort

tu9 ē. qñ g̃ adhuc recēs erat memoria xpi a mortē ei9 i mētib9
discipuloz ipe resurgere debuit. qd̃ erat adhuc in tertia die. qz
si decesset a recentī memoria eoz forte non putassent eum esse
xpm cū resurrexisset. sed aliū ei similem. Tercio añq̃ apli disp-
gerent. et iret vnusq̃s ad ppa. qz tunc coram oib9 non potuiss-
set se manifestare. Q̃to vt plangentes et gemētes discipulos cō-
solaret. ps. ppter miserā mopum a gemitū paupum nūc exur-
gam dicit dñs. Ecclē. 48. Cōsolat9 est lūgentes in syon vsqz in
sempiternū. ¶ Circa modicum tps appitionis xpi resur-
gentis tria querunt. pmo qre solum dieb9 qdraginta discipulis
appuit. dicendū q tot dies sufficiebant ad pbandum q vere re-
surrexerat. qdraginta em̃ horis xps fuit mortuus. s. ab hora no-
na diei veneris vsqz ad pma die dñici. qz vero difficile erat cre-
dere eum resurrexisse. iō p qualibet hora mortis sue voluit esse
diem vñū sue resurrectionis vt viuus crederet. Xdu. i. p̃buit se
ipm vñū aplis post passionem suā p dies qdraginta appens
eis. Scdo querit quare eisdem dieb9 non dñue cū aplis xps
fuerit quersatus. sed ceteris tm̃ horis illis appuit dicendū. q hoc
ideo ne crederent apli q mortale adhuc h̃ret vitā a deberet eis
amuerē sic ante passionē. Tercio querit qre modico tpe stabat
cum eis qñ illis appebat. dicendū q iō vt magis attenderet in
amorē suum quemadmodū delectabile magis desideramus. qd̃
modicū gustatuz statim subtrahit. vnde duo discipuli euntes in
emaus cum ab eis disparuisset xps. dixerūt adinuicem. Nonne
cor nrm̃ ardes erat in nobis x̃. Licet aut̃ discipuli modica hora
viderint xpm. istud tm̃ modicū p̃ualebat cunctis delectacōib9 se-
culi. ps. Melius est modicum iusto sup diuitias pctoz multas
¶ Nota q pmissa verba dñi modicū: a iam nō videbitis me
a itez modicum a videbitis me. possunt aliter exponi. Exposita
em̃ sunt hoc mō. qz p primum modicū intelligit tempus mor-
tis xpi in quo apli nō videēt xpm. p hm̃ vero modicū intelligit
tempus quadraginta diez post resurrectionem. in quo apli vi-
derunt xpm. Sed hm̃ Be. aliter exponunt. quia p p̃mum mo-
dicum intelligit tempus ex quo xps h̃c verba dixit discipulis.
vsqz in eam horā q̃ tentus est. qd̃ reuera modicū fuit. quia ista
verba dixit xps in vltima cena. a in ipsa nocte captus est. et nō
videēt eum apli. Sed itez post aliud modicum post tres dies
mortis sue videēt xpm apli. Dicit g̃ modicū tempus est vsqz
et iam post illud modicum non videbitis me. Jo. 13. filioli ad-
huc modicū vobiscū sum. z. Jo. 14. adhuc modicum et mund9
iam me non videt. et itez modicū erit tempus. quia triū diez

Sermo

tantum post quos et videbitis me resurgentem a mortuis. pos-
sunt ulterius dicta verba tercio modo exponi. put infra dicit i. z.
p. te euangelii. Secundo ponit discipulorum dubitatio: dixerunt ergo ex di-
scipulis eius adiuuante: non quod omnes sed aliqui ex eis: quid est hoc
et quid vult significare hoc: quod dicit nobis modicum et non vide-
bitis me. et iterum modicum et videbitis me. quia vado ad patrem: hoc
enim verba obscura erant antequam essent impleta. cuius obscuritatis hinc
tri. duplex erat causa. vna quia tristitia mortis christi amouebat in-
telligentiam a mente discipulorum. Altera quia videbat christus impli-
care contraria. si enim visuri erant eum quod dicit vado ad patrem. Si
vero ad patrem erat iturus. quod dicit videbitis me. Tercio ponit
illud in quo erat tota difficultas dubitationis apostolorum. dicebant ergo
quid est hoc quod dicit nobis modicum. quid intelligit per modicum:
nescimus quid loquitur: suam presentantur impietatem qua propter me-
ruerant doceri a christo.

Secunda pars

¶ Etiam cum dicitur. Cognouit autem. Soluit christus discipu-
lorum dubium obscure sententie. et tria facit. Primo re-
petit christus dubitationes eorum ut melius soluat: Cogno-
uit autem ihesus quia volebant eum interrogare: tamquam ma-
gistrum. Solus deus est qui nostras agnoscit voluntates. Et facilius
potest sciri quid cogitet intellectus. quam quid velit affectus: Et di-
xit eis de quo queritis inter vos: nec tamen vultis vestrum scire respondere
quia dixi: vobis: modicum et non videbitis me. et iterum modicum et
videbitis me: Considerandum est ad euidentiam solutionis quam
christus dedit. quod ista verba alio modo exponi possunt hinc. X. propter du-
os modos superius dictos. hoc scilicet modo. modicum tempus superest. scilicet. vlti-
mus quod ad ascensionem. et etiam tunc iam non videbitis me. quia ex quo christus
ascendit in celum. non vident eum apostoli. et iterum modicum tempus
erit. vita scilicet vniuersaliusque apostolorum. vita enim presentis modica est. et post
istud modicum videbitis me in regno celorum. Ysa. reges in decore
suo videbunt. ex quo enim christus ista verba dixit apostolis modicum erat
tempus. et ex tunc non erant eum visuri. quamdiu manebant carne
mortali. Sed quia tempus vite hominis modicum erat ideo post istud mo-
dicum vident eum in celo. quod totum attingit propter id quod sequitur
quia vado ad patrem. quia cum die quadagesimo ascensurus erat
ad patrem. ideo post modicum eum non erant visuri. Item propter hoc ideo
quia iuerat ad patrem. ideo post modicum vite presentis visuri erant ipsum
in regno celorum. Istam autem expositionem satis innuit dominus in hys
que secuntur dicens apostolus debere plangere et tristari in modico
vite presentis. ad modum mulieris pientis sed post ea gauisi sunt
eterno gaudio. ¶ Nota quia in rei veritate modicum est